

MŪSŲ LIETUVA



NR.7(2192) SEMANARIO – 1991 BALANDIS—ABRIL 1 D. Cr\$. 50,00 - Rua Juventus,28 - Pque da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel.273-0338

NEUŽTENKA ŽODINIŲ PAREIŠKIMŲ

Prancūzijos spauda smerkia karinius so vietų išpuolius Baltijos valstybėse ir gina jų teisę į nepriklausomybę

Visi esame baltiečiai

Tokia antraštė "Le Figaro" dienraštis išspausdino įžanginį straipsnį, parašytą Franz-Olivier Giesbert 1991.1.14 laidoje. Jis rašo:

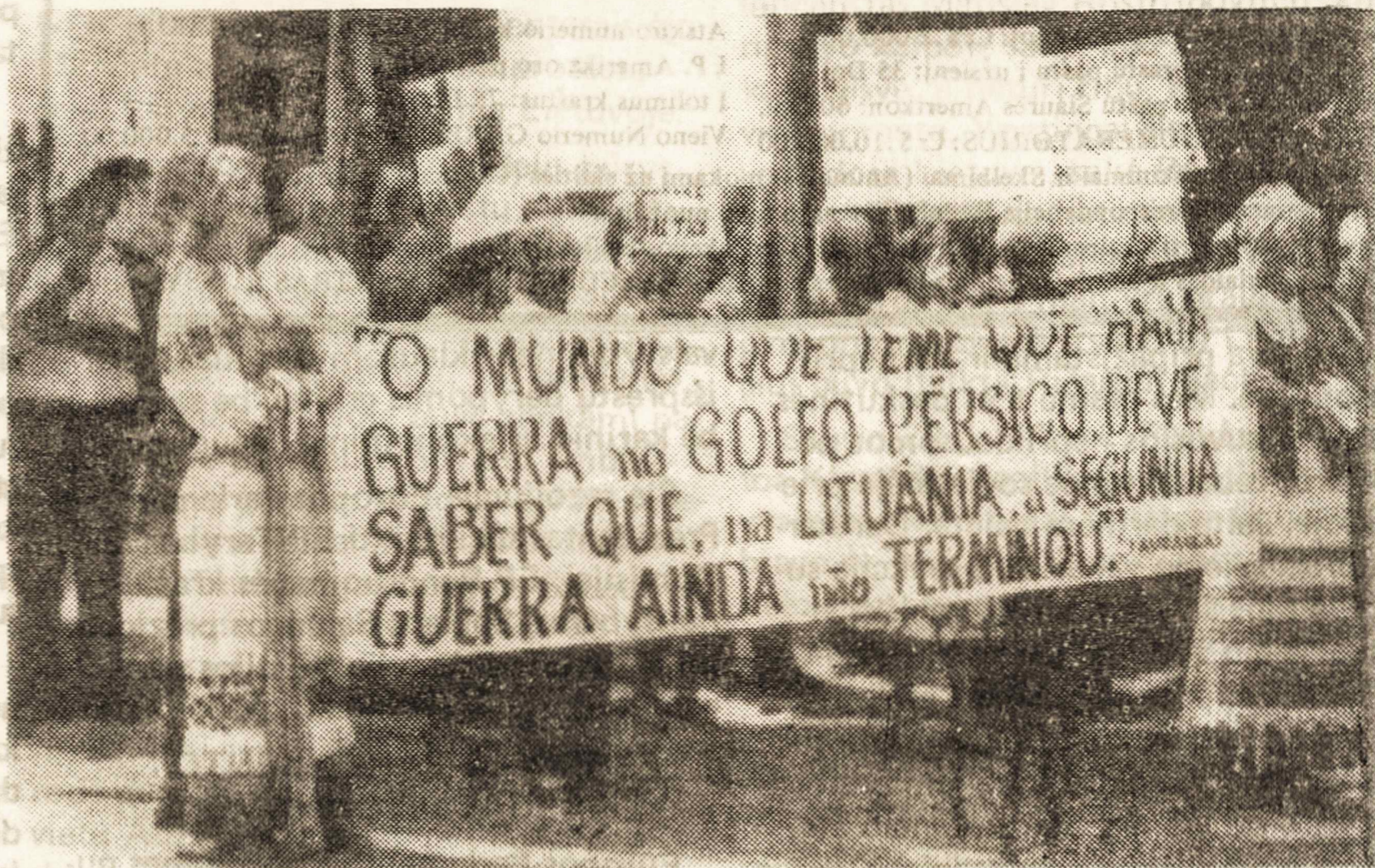
"Vienas Gorbačiovas pakeičia kitą. Jei tikėti jo gerbėjais, jis buvo žmogus, kuris turėjo įvesti demokratiją bei rinkos ekonomiką Sovietų Sąjungoje. Tuo tarpu Michailas Gorbačiovas sužlugdė viltį Lietuvoje. Pirmą kartą nuo atėjimo valdžion jis buvo pagautas darant nusikaltimą. Vilniuje 1990 metų Nobelio taikos premijos laureatas praliedino kraują bei ašaras.

Žinoma, tai ne jis, tai padarė kažkas kitas. Bent tokia yra oficiali versija. Kaip ir Stalino bei Brežnevo laikais, kai Kremliaus atstovai sakydavo, kad jų didieji vyrai nėra atsakingi už sistemos padarytus nusikaltimus. Net ir tuo atveju, kai pagal konstituciją jie turi pilną galią. Nėra abejonės, kad ir šį sykį bus naivuolių, kurie tai tikės, o valdantieji, kaip paprastai, dengs savo veidą vien formaliais pareiškimais"

Paminėjęs politines Europos krizes – Suezio kanalo ir Vengrijos sukilimo, kuriomis pasinaudojo Kremliaus, vedamojo autorius primena, jog tokiu pačiu keliu eina ir Gorbačiovas – pasinaudojo Kuveito krize. Vėl grįžo spaudos cenzūra ir KGB siautėjimas Sov. Sąjungoje. M. Gorbačiovas, gindamas žmogaus teises kituose kraštuose, jas triuškina savaime.

"Sovietų numeris pirmas neturi nė lengvinančių aplinkybių. Taip, jis valdo labai šaltakraujiškai išorinę imperiją. Visai tad nuoseklu, kad dabar jis stengiasi išsaugoti vidinę imperiją. Betgi Lietuva, kaip ir kitas Baltijos respublikos, nėra tos imperijos dalis. Jeigu jos šiandieną tebėra Maskvos gniaužtuose, tai dėl to, kad Hitleris jas paaukojo Stalinui 1939 m. vokiečių-sovietų sandėrio proga. Jų įjungimas Sov. Sąjungon niekad nebuvo pripažintas tarptautinės bendruomenės.

Štai kodėl mes visi dabar esame baltiečiai. Europa save pažemintų, jeigu ir toliau liktų kurčia Lietuvos prezidento Landsbergio pagalbos šauksmui. Ji negali ginti Kuveito teisę ir leisti ją triuškinti tankų vikšrais Baltijos respubliko-



S. PAULO: sausio 16 d. lietuviai, latviai ir estai demonstruoja priešais sovietų konsulatą prieš raudonosios armijos nekaltų žmonių žudymą prie Vilniaus TV bokštą ir parlamento rūmus
Nuotr. P. Rukšio

se. Ji negali tęsti pagalbos Gorbačioviui, jeigu toji pagalba remia priespaudą, nesama "Omom" – t.y. rinktinių vidaus reikalų ministerijos dalinių.

Sovietų prezidentas nusiėmė kaukę. Nieko jis nebeapgaus, jei ir vėl ją užsidės. Betgi ar nereikia daryti visa, kad jis vėl grįžtų į teisės kelią?"

Pažymėtina, kad ir kiti prancūzų laikraščiai daug vietos skiria Lietuvai – po 3 ar 4 puslapius. Neatsilieka televizija ir radijas

Prieš ambasadą

Sausio 14 d. Paryžiuje prie Sov. Sąjungos ambasadą, įvyko demonstracija, kurioje dalyvavo apie 300 asmenų – lietuvių ir kitų tautybių. Prie jų prisijungė ir keliolika parlamento narių, priklausančių opozicinėm partijom. Girdėjosi šūksniai: "Gorbačiovas žmogžudys" "KGB žmogžudžiai" "Laisvė Lietuvai"

Matėsi gana daug plakatų su įrašais: "Ukraina-Lietuva-ta pati kova", "Gruzija-Lietuva ta pati kova", "Bulgarai solidarūs", "Lenkai remia lietuvius", "Nobelio premija Saddam Hussein'ui", "Bendri namai – bendras Gulagas", "Lietuviai – europiečiai solidarūs", "Sovietinė armija, lauk iš Lietuvos"

Kalbėtojai pabrėžė mintį: Jeigu ginama teisė Kuveito atveju, tai ji turi būti ginama ir Baltijos valstybėse. Parlamento narys Alain Madelin pareiškė neremiantis vyriausybės politikos Kuveito laisvinyje, jeigu ji neužims tvirtos pozicijos Lietuvos atžvilgiu ir nepradės taikyti eko-

nominių sankcijų. Respublikonų partijos vicepirmininkas sakė, kad reikia ir toliau padėti Sov. Sąjungos žmonėms, bet ne per Gorbačiova, o per teisėtai išrinktas respublikų vyriausybes.

Parlamento narys A. Madelin su keturiais kitais parlamento nariais, Lietuvos prezidento atstovu R. Bačkiu ir disidentu L. Pliušč buvo priimti sovietų ambasadoriaus Orlovo. Pastarasis jiems pareiškė, kad "liūdni savaitgalio įvykiai yra baigti" ir kad dialogas tarp prezidento V. Landsbergio ir M. Gorbačiovo atnaujintas, bet sovietinės kariuomenės užimti pastatai lieka jų žinioje

Kai kurie prancūzų parlamento nariai, anksčiau negavę vizų vykti į Lietuvą, pakartotinai jų prašė, bet ir vėl jų negavo. Pokalbis su Bačkiu

Dienraštis "Le Quotidien de Paris" 1991.1.15 paskelbė pokalbį su Lietuvos prezidento V. Landsbergio atstovu Prancūzijoje Ričardu Bačkiu. Į klausimą, ar patenkintas vakariečių rūpesčiu dėl tragiškų įvykių Lietuvoje, jis taip atsakė

"Aš nesu patenkintas amerikiečių reakcija. Pradinė europiečių reakcija buvo pozityvi, tačiau ji neturėtų sustoti. Perspėjimai Gorbačioviui turi būti aiškūs. Tarp kitko, mane nuliūdino Rolando Dumas (užsienio reikalų ministerio, G pareiškimas, esą mes, Baltijos šalys, gyvavome tikrai dvidešimt metų. Lietuvos istorija prasideda ne nuo 1918 metų. Mes nesame rusų provincijos. Tiesa, Lietuvos aneksija nėra pripažįstama, bet

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Rua Juventus, 28 – Parque da Moóca
03124 SÃO PAULO. – SP. – BRASIL
Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$. 2.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS: Cr\$. 10.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$. 200,00

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina: Cr\$. 50,00.

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 5.000,00.

taip pat nėra pripažįstama ir jos nepriklausomybė. Mes esame trys paskutinės valstybės, likusios nepriklausomos po I D. karo, tebelaikomos sovietinėje spaudoje. Jalta dar nėra baigta. Dar kartą pabrėžiu: jeigu vakariečių reakcija sustos, Baltijos šalyse pasiliks tragiška situacija. Jeigu žodiniai pareiškimai nebus lydimi stipresnio pasmerkimo, jie paskatins Gorbačiova tęsti užsimotą politiką. Persų įlankos krizė jam pasitaravo kaip priedanga. Suezio kanalo atvejis čia labai ryškus".

Kai laikraščio korespondentas priminė Sov. Sąjungos vidaus reikalų ministro B. Pugo pareiškimą, esą Gorbačiovas nėra davęs jokio įsakymo panaudoti kariuomenę Lietuvoje, R. Bačkis paaiškino:

"Tai pareiškimas, siekiantis išsaugoti Gorbačiovo vardą Vakaruose. Tai vis tas pats akių dūmimas. Juk KGB daliniai negali veikti be Gorbačiovo valdžios įsakymo".

Užsiminė korespondentas ir apie Lietuvos- Sov. Sąjungos derybas. R. Bačkis pabrėžė, kad lietuviai yra taikūs žmonės. Jų delegacija rodžiusi daug nuolaidumo, sutikusi net su sovietinių bazių toleravimu Lietuvoje, bet Kremlius nenorėjęs kalbėti. Kai Lietuvos pareigūnai bandė tuo klausimu kalbėti su Gorbačiovu, jis pasiuntė juos pas krašto apsaugos ministrą Jazovą. Derybom esą reikia sąlygų – šalis juk turi gyventi. Kai pasitrauks iš Lietuvos specialūs kariniai daliniai, bus galima derėtis. G.

EUROPOS PARLAMENTE

PRIIMTA REZOLIUCIJA

Vasario 21 d. Europos ir Baltijos valstybių reikalu priėmė rezoliuciją. Už rezoliuciją balsavo 119, prieš 7, susilaikė 5.

Rezoliucijoje sakoma, kad remiantis kovo 9 d. Lietuvoje vykusiu plebiscito rezultatu ir 1991 m. balandžio 5 d. bei 1991 m. sausio 24 d. EP priimtomis rezoliucijomis, ir tuo, jog pats Sovietų Parlamentas pripažino, kad Pabaltijo valstybės buvo nelegaliai aneksuotos, reikalauja, kad Sovietų Sąjunga Baltijos

valstybių nepriklausomybės klausimą išspręstų derybomis greitai, be sąlygų ir be karinio ar ekonominio spaudimo.

Šią rezoliuciją Europos Parlamento Prezidentas turi įteikti EP Tarybai, EP Komisijai, EP Bendruomenės kraštų vyriausybėms, Sovietų Sąjungos prezidentui ir Lietuvos, Latvijos, Estijos parlamentams.

EUROPOS PARLAMENTO
DELEGACIJA LIETUVOJE

Europos Parlamento Prezidiumas nutarė kovo 6-11 dienomis pasiųsti penkių asmenų delegaciją į Pabaltijo valstybes. Delegacija pirmiausia vyks į Vilnių. Delegacija susideda iš Siegbert Alber (Vokietija), Niels Anker Kofoed (Danija), Christopher Beazley (Britanija), Eisso Woltjer (Olandija) ir Magdalene Hoff (Vokietija).

K. Dikšaitis

ŠIAURĖS TARYBOS INFORMACIJOS
CENTRAS VILNIUJE

Šiaurės Taryba įkūrė Vilniuje savo informacijos centrą. Jis buvo iškilmingai atidarytas dalyvaujant Šiaurės Tarybos pirmininkui Pedersen ir Lietuvos užsienio reikalų ministro pavaduotojui Voldeмарui Katkui. Tarybos pirmininkas Pedersen taip pat pasimatė su Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininku V. Landsbergiu ir Lietuvos parlamente pasakė kalbą. Šiaurės Tarybą sudaro Skandinavijos kraštų atstovai. Šiaurės Taryba veiksmingai remia Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų nepriklausomybės bylą, siekiant sustiprinti politinius, ekonominius ir kultūrinius ryšius su trimis Pabaltijo respublikomis.

PABALTIEČIŲ ATSTOVAI ŠIAURĖS
TARYBOS SESIJOJE

Baltijos šalių atstovai svečių teisėmis dalyvauja dabar vykstančioje Šiaurės ta-

FABRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarga-chuvas de todos os tipos para
homens, senhoras e crianças

Mini-sombrinhas tipo Italiano e Alemão

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barrados, 104 – V. Prudente

Fone: 274-0677, Res: 274-1886

rybos sesijoje Kopenhagoje. Be pabaltiečių, svečių teisėmis dalyvauja Europos tarybos ir Benelux kraštų atstovai. Lietuvą atstovauja Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo vicepirmininkas Bronius Kuzmickas, AT užsienio reikalų komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris ir deputatas Albinas Januška.

Vertėjo pareigas einantis Darius Sužiedėlis praneša, kad 87 sesijoje dalyvaujantieji 87 delegatai svarsto eilę Šiaurės Europos regionui rūpimų klausimų: gamtos apsaugos problemas, ekonomikos planavimą ir pan. Diskusijose aktyviai figūruoja Pabaltijo kraštai, kuriems pakartotinai yra reiškiamas viešas solidarumas. Pavyzdžiui, Švedijos opozicijos atstovas, parlamentaras Karl Bilt pareiškė, kad skandinavai nepasiduos sovietų spaudimui nutraukti tiesioginius ryšius su Baltijos vyriausybių atstovais.

Deputatas Emanuelis Zingeris telefonu iš Kopenhagos LIC-ui patvirtino, kad sovietai protestavo prieš pabaltiečių dalyvavimą Kopenhagos sesijoje, pavadindami tai, "kišimusi į TSRS vidaus reikalus".

Be simbolių pareiškimų, sesija svarsto konkrečius ir bendrus darbo projektus su Baltijos kraštais, pavyzdžiui, Baltijos jūros švarinimo planą, transporto ir ryšių tinklo plėtimą, parlamentines stažuotes Skandinavijoje, akademinis bei kultūrinius mainus, ir pan. Vasario 28 d. posėdyje numatomas 15 rezoliucijų apie Pabaltijį svarstymas ir balsavimas.

Vakar AT vicepirmininkas Bronius Kuzmickas angliškai kalbėjo Danijos parlamente. Į susirinkusius taip pat prabilo Estijos AT pirmininkas A. Rautelis ir Latvijos A. Gorbunovas. Pasak Sužiedėlio, danai parlamentaram labai šiltai priėmė svečius iš Pabaltijo.

Lietuvos atstovai Kopenhagoj taip pat lanko ekonomines institucijas bei vyriausybių atstovus, užmegždami tolimesnius bei tvirtesnius ekonominius ir politinius ryšius.

Šiandien pabaltiečiai susitiko su Europos tarybos vicepirmininku bei Šiaurės tarybos ministrais. Pastarieji kalbėjo apie bendradarbiavimo projektus bei finansinę paramą Baltijos šalim ir paskyrė direktorius Vilniuje, Rygoje ir Talinne veikiantiems Šiaurės tarybos informaciniams centrams.

Šiaurės tarybos sesija, prasidėjusi antradienį, baigiasi rytoj, B. Kuzmickas ir E. Zingeris po sesijos keliaus į Vokietiją plėtoti ryšius su vokiečių parlamentais. Turimomis žiniomis, užsienio reikalų ministras Saudargas pirmą kartą po Kruvinajo šėkmadienio grįžta namo į Lietuvą.

LIC

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

IŠSIVYSČIUS NAUJAI KRIZEI Lietuvoje, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba nuo š.m. sausio 5 d. siunčia visoms LB kraštų valdyboms žiniraščius, kuriuose nagrinėjama blogėjanti padėtis Lietuvoje ir raginama protestuoti.

SAUSIO 5 D. LAIŠKE Visuomeninių reikalų vicepirmininkas Algimantas Gureckas skatino valdybas kreiptis į valdžios spaudą, radiją ir televiziją ir, kiek įmanoma, jungtis su latviais, estais, ukrainiečiais ir lenkais savo veikloje – demonstracijose pasimatymuose su pareigūnais ir t.t. Sausio 8 d. jis taip pat suteikė medžiagą, kuri būtų naudinga protesto veiksmuose, ypač kalbant su vietiniais korespondentais ir valdžių atstovais. Pavyzdžiui duotos penkios priežastys, kodėl Lietuvos jaunuoliai atsiskaitarnauti sovietų armijoje ir laivyne.

SAUSIO 14 D. pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas ir vicepirmininkė Gabija Petrauskienė paskelbė **SOS LIETUVA!** vaju, prašydami visus lietuvius vykdyti agresyvius veiksmus savo kraštuose, reikalaujant: 1) Nepriklausomos Lietuvos respublikos dabartinės valdžios pripažinimo ir su ja diplomatinių santykių užmezgimo; 2) kad Sovietų Sąjunga nelieštų demokratiškai išrinktos Aukščiausiosios tarybos ir jos sudarytos vyriausybės; 3) kad būtų baigti teroristiniai ir agitaciniai kariniai veiksmai Lietuvoje; 4) kad Sovietų Sąjunga sėstų prie ilgai lauktų derybų stalo; 5) kad būtų sustabdoma nesąlyginė ekonominė ir finansinė parama Sovietų Sąjungai.

Prie PLB valdybos bendraraščių pridėti straipsniai, spaudos konferencijų ištraukos ir anglų kalba paruošta informacija su konkrečiais veiklos priemonių ir metodų pavyzdžiais. **PLB INFO.**

PRANCŪZIJOJE

Sausio 14 d. Notre Dame katedroje, kardinolas Lustiger ir devyni vyskupai aukojo š. Mišias už taiką pasaulyje ir Lietuvą. Baigdamas mišias kardinolas prašė melsti Aušros Vartų Gailestingąją Dievo Motiną Vilniuje.

Tą patį vakarą Paryžiuje buvo demonstracijos prieš Sovietų vykdomą smurtą Lietuvoje. Susirinko apie 500 žmonių prie Sovietų ambasados. Trijų Baltijos

kraštų vėliavos plėvesavo prožektorių apšviestoje naktį, o žmonės rankose laikė žvakutes. Dalyvavo 7 prancūzų deputatai ir senatoriai. Demonstracijos buvo surengtos buvusio rusų disidentų tematiko Pluoštič iniciatyva. Jis kartu su buvusiu darbo ministru Alain Madelin ir kitais prancūzų parlamentarais ėjo į Sovietų ambasadą išreikšti protestą prieš karinės jėgos vartojimą Lietuvoje.

Demonstracijose buvo didelis būrys prancūzų ir žmonių iš kraštų, kurie nukentėjo nuo komunistinės diktatūros. Buvo rumunai, lenkai, ukrainiečiai, gruzinai, armėnai, bulgarai, vietnamiečiai, rusai ir kiti. Prieš sovietų kariuomenės intervenciją Lietuvoje buvo renkami parašai, kurie bus įteikti Sovietų ambasadai. Žaliųjų partijos atstovai dalino lapelius, kuriuose reikalavo skubiai susaukti Juntinių Tautų organizacijoje Saugumo Tarybą, ir ištirti kokių sankcijų būtų galima imtis prieš Sovietų Sąjungą, kad išlaikyti Lietuvos atstatytą nepriklausomybę. Visi svarbiausi televizijos kanalai rodė demonstracijas už Lietuvą prie Sovietų Ambasados. Taip pat Paryžiaus dienraščiai rašė apie manifestaciją.

Paryžiaus universiteto studentai sausio 15 d. surengė manifestaciją Lotynų kvartale. Dalyvavo apie 400 žmonių. Taip buvo atsiliepta Vilniaus universiteto studentų prašymui viso pasaulio studentus pasmerkti Maskvos veiksmus Lietuvoje.

Sausio 15 d. Paryžiuje, geopolitinių studijų institutas "Fondation du Futur"

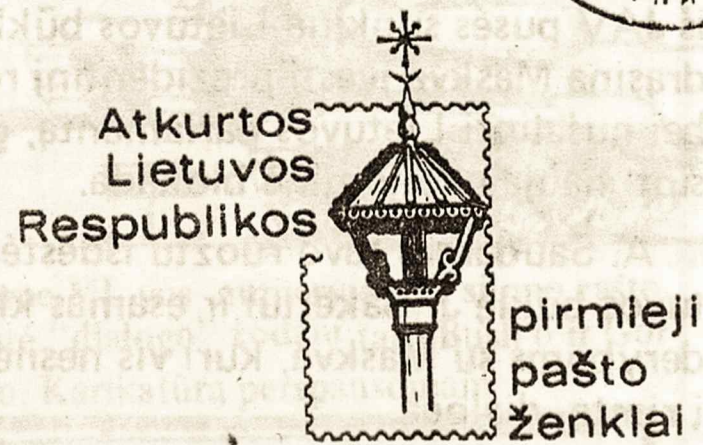
paskyrė savo kasmetinę premiją Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Išskilminguose pietuose pagerbti Aukščiausiosios Tarybos pirmininką, be kitų intelektualų ir kultūros veikėjų, dalyvavo dirigentas bei violončelistas Matislav Rostropovitch, kuris savo kalboje sakė, kad muzika yra kaip laisvė, ji neturi ribų, nei sienų, ją visi supranta. Ypatingai šiose sunkiose valandose Lietuvai, sakė Rostropovitch, aš esu vieningas su lietuviais kovojančiais už laisvę ir labai gerbiu Vytautą Landsbergį, kuris man yra draugas. Pirmą premija skirta Vytautui Landsbergiui buvo įteikta Ričardui Bačkiui.

Sausio 20 d., 11 val., Paryžiuje, Šventos Klonildos bazilikoje, Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Lustiger koncelebravo šv. Mišias su Prancūzijos lietuvių siebuvada prelatu Jonu Petrošium ir kitais prancūzų dvasiškiais už Baltijos kraštus ir ypatingai už Lietuvą. Pamoklo metu kardinolas išreiškė viltį, kad pasaulio krikščionys neužmirštų Lietuvos žmonių, kurie vien savo tikėjimu sugebėjo keliasdešimtmečių priešintis okupacinei valdžiai. Šv. Mišių metu skambėjo ir lietuvių kalba. Apaštalo šv. Povilo laišką sakė Rūta Šiaudinytė, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Paryžiaus grigališkam chorui vadovavo Vilniaus katedros choro dirigentas Rolandas Muileika. Po šv. Mišių po bazilikos skliautais nuaidėjo Lietuvos himnas "Lietuva, Tėvyne mūsų". **Ž.KI.**



Vytis Vabalas
S. Neris 28B-1
Kaunas-233000

Lithuania



"Tėviškos Aidai"
18 Henry St.
Kensington, Vic 3031
Australia

Naujieji Lietuvos pašto ženklai mus pasiekė per Australiją. Tai keturių ženklų serija 5, 10, 20 ir 50 kapeikų (ar centų?) vertės. Pašto ženklai dabar vartojami Lietuvoje

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

MŪSŲ MINISTERIAI – UŽ DURŲ

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, kurioje dalyvavo 34 valstybių prezidentai, ministrai pirmininkai, užsienio reikalų ministrai ir kiti aukšti pareigūnai. Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai konferencijon nebuvo įleisti

Helsinkio aktu sudaryta Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija rengia savo narių suvažiavimus, kuriuose svarsto Europą liečiančius rūpesčius. Suvažiavimai bei posėdžiai būna įvairaus lygio – komisijų, žinovų, atstovų, ministerių, prezidentų.

Paryžiuje 1990 m. lapkričio 19-21 d.d. įvyko aukščiausio lygio suvažiavimas, kuriame dalyvavo aukščiausieji valstybių pareigūnai – prezidentai, ministrai pirmininkai ir t.t. Jie svarstė pačius stambiausius politinius rūpesčius, pasirašė riboto nusiginklavimo ir taikingo sugyvenimo sutartis, kuriomis baigtas "šaltasis karas" tarp Europos Rytų ir Vakarų.

Kadangi karinė Varšuvos sąjunga pasidarė neveiksminga, Sov. Sąjunga nori, kad neveiksminga taptų ir karinė Atlanto sąjunga. Norima, kad pastaroji taptų tikrai politinio pobūdžio organizacija. Vakariečiai mano, kad tokia reforma per ankstyva, tačiau sutiko sudaryti mechanizmą taikai išlaikyti – Konfliktams spręsti centras. Galutinis sprendimas tuo ir kitais saugumo klausimais bus padarytas pareigūnų posėdyje 1991 m. sausio 28-29 d.d. Vienoje.

"Specialūs svečiai"

Paryžiaus konferencija ypač domėjosi Baltijos valstybės – Lietuva, Latvija ir Estija, nes buvo skelbiama, kad ši konferencija būsianti II D. karo pasekmių užbaiga, Baltijos valstybėms ji negali būti II D. karo užbaiga, nes jos tebėra okupuotos ir dar neatgavo per II D. karą prarastos nepriklausomybės.

Jų užsienio reikalų ministrai, nors ir neturėdami oficialaus kvietimo, atvyko Paryžiun ir bandė gauti bent stebėtojų teises konferencijoje. Prancūzijos vyriausybė išdavė jiems specialių svečių kvietimus, bet į posėdžių salę jie nebuvo įleisti. Mat užprotestavo Sov. Sąjungos delegacija, grasindama išeiti iš konferencijos. Pagal statutą, visi konferencijos nutarimai priimami vienbalsiu nutarimu. Jeigu viena valstybė protestuoja, siūlomas dalykas atmetamas. Tuo būdu Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai turėjo būti palikti už durų.

Šis incidentas buvo nemalonus ir Prancūzijai, išdavusiai Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrams specialių

svečių kvietimus. Dėl to Prancūzijos užs. r. min. Roland Dumas pakvietė juos pas save, kalbėjosi su jais 45 minutes ir vaišino.

Spaudos konferencija

Baltiečių užs. r. ministrai "Grand Hotel" viešbutyje surengė spaudos konferenciją, kurioje pareiškė, kad R. Dumas patvirtino sovietinės delegacijos ultimatumą dėl baltiečių ministerių dalyvavimo. Esą Sov. Sąjungos užs. r. min. Ševardnadze pasiūlė baltiečių ministrams įsijungti sovietinėn delegacijon, bet jie pasiūlymo nepriėmė, nes tai reikėtų priklausomybę Maskvai.

Nepalankumą baltiečių ministrams išreiškė ir M. Gorbačiovas, kad ir netiesioginiu būdu, savo kalboje, pasakytoje konferencijoje, kurioje pasmerkė tautinius Sąjūdžius Sov. Sąjungoje ir jų užmoju keisti respublikų sienas.

Amerikos laikysena

Paryžiaus konferencijos išvakarėse Baltijos valstybių ministrai buvo priimti JAV valstybės sekretoriaus J. Bakerio. Po priėmimo Lietuvos užs.r. min. A. Saudargas pareiškė spaudos atstovams, kad JAV yra palankios Baltijos valstybių dalyvavimui Helsinkio akto procese, pritaria jų prašymui gauti stebėtojų teises, tačiau respektuoja Sov. Sąjungos laikyseną, priešingą tokiam dalyvavimui.

Iš kitų šaltinių patirta, kad visa eilė JAV senatorių ragino prez. G. Bush'ą remti Baltijos valstybių siekius, viešai pasisakyti už jų priėmimą į Paryžiaus konferenciją. Esą to reikalauja Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo politika – jos deklaravimas vien popieriuje reiškia politinį nenuoseklumą, dviveidiškumą.

A. Saudargas per minėtą priėmimą įteikė J. Bakeriui Lietuvos aukšč. tarybos pirm. V. Landsbergio laišką, kuriame išdėstyta dabartinė Lietuvos būklė ryšium su laukiamomis derybomis su Maskva. Esą Lietuvos valstybės nepripažinimas iš JAV pusės sunkina Lietuvos būklę ir drąsina Maskvą įvesti prezidentinį režimą bei nušalinti Lietuvos parlamentą, grąsinti nauja ekonomine blokada.

A. Saudargas savo ruožtu išdėstė Lietuvos būklę J. Bakeriui ir esamas kliūtis deryboms su Maskva, kuri vis nesileidžia į rimtą dialogą.

Ministerių pareiškimai

Lapkričio 21 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos spaudos centre buvo surengta spaudos konferencija, globojama Danijos ir Islandijos delegacijų. Estijos užs.r. ministras L. Meri įžanginėje kalboje pareiškė Baltijos valstybių ministrams išskirti iš konferencijos nepakeis jų nu-

mo ir toliau kovoti už nepriklausomybės pripažinimą tarptautinėje plotmėje. Tai daryti esą drąsina parama visos eilės valstybių delegacijų, kurios šioje konferencijoje viešai pasisakė už Baltijos valstybių dalyvavimą Helsinkio akto procese. Prie tokių palankių valstybių priklausė Danija, Islandija, Švedija, Norvegija, Vatikanas, Čekija-Slovakija.

Latvijos užs.r. min. J. Jurkans pareiškė, kad Baltijos valstybių klausimas nėra Sov. Sąjungos vidaus reikalas, kad tai tarptautinė problema, kuri, kaip II D. karo pasekmė, tebėra neišspręsta.

Lietuvos užs.r. min. A. Saudargas per skaitė oficialų Lietuvos respublikos delegacijos pareiškimą, kuriame primenama, kad Sov. Sąjunga, protestuodama prieš Baltijos valstybių dalyvavimą Paryžiaus konferencijoje, dar kartą ją neteisėtai okupavo. Į klausimą apie derybas su Maskva atsakė ministeris, pabrėždamas, kad jos neprasadėjo, kad tebevyksta paruošiamieji pasitarimai.

Su Prancūzijos parlamentarais

Baltiečių delegacijos susitiko su Prancūzijos senatoriais ir patyrė jų palankumą Baltijos valstybių užimtai pozicijai. Iš Lietuvių pusės šiame susitikime dalyvavo min. A. Saudargas, A. Andriukaitis, K. Antanavičius, V. Katkus. Vėliau K. Antanavičius ir estas M. Lauristin aplankė parlamento pirmininką L. Fabius, kuriam išdėstė baltiečių pastangas priveržti į tarptautinę plotmę, jų užmojus steigti informacinius centrus Vakaruose, laimėti Europos parlamento bei jos tarybos dėmesį, Baltijos valstybių siekiams. L. Fabius pažadėjo savo paramą.

Šalia vyriausybės Lietuvos delegacijos veikė ir Lietuvos Sąjūdžio delegacija, kuri prisidėjo prie svarstybių surengimo Sorbonos universitete ir veikė daugiausia nevaldinių organizacijų atstovų tarpe, skleisdama atitinkamą informaciją apie Lietuvą.

Tiek tuo tarpu yra gauta žinių apie Paryžiaus konferenciją iš Lietuvių informacijos centro ir kitų šaltinių.

Nors Baltijos valstybių ministrai nebuvo įleisti į Paryžiaus konferenciją, tačiau jų žygis dar kartą iškėlė baltiečių kovą už nepriklausomybės pripažinimą tarptautinėje plotmėje ir laimėjo gana daug dėmesio Vakaruose. Pastarieji aiškiai pamatė, kad skriaudėjas yra Sov. Sąjunga, o skriaudžiamieji – Baltijos kraštai.. G.

"Tėviškės Žiburiai"

● Esame didingos istorijos tauta ne tik laimėjimais, bet ir pralaimėjimais – ne tik Žalgiriu, bet ir Kražiais. DR. J. GIBNIUS

Amerika - jos politika ir morale

JAV prezidentų laikysena paskelbus Lietuvai nepriklausomybę 1918 m. ir 1990 m. kovo 11 d.

Dr. **ALGIRDAS STATKEVIČIUS**
(Iš praeito numerio)

Moraliniai dėsniai

Kodėl tas "galutiniai" neseniai sprogo lyg muilo burbulas? Todėl, kad žmogus nei savo galvosena, nei veiksmais niekad neturi prieštarauti Didžiojo Kūrėjo nustatytiems, amžinai nekintantiems dėsniams. Štai kodėl netvirta ir laikina viskas, kas pagrįsta nenormalumu, neapykanta, nežmoniškumu. Žmonija turi eiti "vien takais dorybės". Einantiems kitais takais gresia neišvengiamas pralaimėjimas, lygiai taip, kaip ir mirtis. Gerą darbą yra pajėgus atlikti kiekvienas ir visados. Tačiau dar per dažnai žmonės renkasi blogą darbą. Dar per dažnai neuoširdumui atiduodama pirmenybė prieš nuoširdumą, melui – prieš tiesą, klastingumui prieš atvirumą.

Sovietų užmojai

Aš esu gyvas liudininkas, kaip vienu ir tuo pačiu metu Sovietų Sąjunga, visais masinės informacijos kanalais raginusi viso pasaulio tautas ginti taiką, slapta brandino siaubingą "tigro šuolį" iš Rytų į Vakarus.

Mat 1964 m. aš keletą mėnesių buvau mobilizuotas ir išsiųstas gilinti radiologijos bei toksikologijos studijų į Leningrado Karo medicinos akademiją. Tenai generolų laipsnį turį Raudonosios armijos instruktoriai sakydavo: "Jeigu prasidės karas, o jis gali prasidėti bet kuriuo metu, mes vesime tikrai puolamąsias operacijas. Ginamųjų nebus... Kokias 5-6 dienas atomines bombas numesime ant Vakarų Vokietijos, 7-8 ant Anglijos... Jau antrą karo dieną mes su savo armija stovinčia Rytų Vokietijoje, turime pasiekti Atlantą, Mūsų tikslas – okupuoti Vakarų Vokietiją, Prancūziją, Ispaniją, Angliją ir kitas Europos valstybes".

Kai kitas panašiai mobilizuotas gydytojas rusas iš Murmansko paklausė, kaip pasieksime Amerikos krantus?, atsakymas buvo toks: "Viskas yra detalai apgalvota, viskas suplanuota. Tai atlikti nebus labai sunku. Kas dedasi Vakarų valstybėse, mes labai gerai žinom. Pvz. jeigu

prireiktų, mes iš karto galėtume pasakyti ne tik tai koks léktuvas ir kur skrenda, bet pasakytume net pavardę lakūno, variojančio bet kurį Atlanto sąjungos bombonešį ar naikintuvą".

Kadangi didžiųjų valstybių interesai, egoistiniai išskaičiavimai bei agresyvi strategija buvo statomi kur kas aukščiau už morale, žmonių bei tautų laisvę, tai ir Lietuvai buvo labai sunku atgauti nepriklausomybę I. D. karui pasibaigus.

Trumpai pažvelkime, kaip JAV prezidentas Wilsonas praktikoje įgyvendino savo visame pasaulyje išreklamuotų tautų laisvo apsisprendimo principą.

Tuomet, kai Lietuva jau beveik dveji metai buvo paskelbusi savo nepriklausomybę ir kai Lenino vadovaujama armija pradėjo byrėti, kai Lietuva jau visos eilės valstybių buvo pripažinta, prezidentas Wilsonas stovėjo ne pusėje tų, kurie siekė išsivaduoti iš vergijos, o rėmė vergvaldžius, okupantus, uškariautojus. Jis nesidrovėjo atsukti nugarą pagalbos prašantiems.

Lenino raštuose (30 t. 292 p.) kiekvienas gali paskaityti tokį dokumentą:

"Telegrama. Vašingtonas 1919.X.11. Valstybės departamentas žodžiu supažindino mane su Gedui duota instrukcija. Jis vadinasi Amerikos vyriausybės komisaru Rusijos Pabaltijo provincijose. Jis nėra akredituotas prie kurios nors iš Rusijos vyriausybių. Jo misija stebėti ir informuoti. Jo elgimasis neturi įsteigti vietiniams gyventojams vilties, kad Amerikos

vyriausybė galėtų sutikti paremti separatistines sroves, siekiančias daugiau negu autonomijos. Priešingai, Amerikos vyriausybė tikisi, kad Pabaltijo gyventojai padės savo broliams rusams jų bendravaltystybiniame darbe. Bechmetovas – ministrai".

Argi dabar nesikartoja lygiai tas pat?

Kasdieninė praktika įtikinamai kalba, kad eiliniai Amerikos žmonės daugumoje yra gana dideliu laipsniu ištikimi žmoniškumui, tačiau JAV politikai neretai mąsto panašiai, kaip bolševikai – interesų, praktinės naudos stereotipais. Žmoniškumui ir moralei čia vietos jei ir yra, tai tik tai propagandiniuose pareiškimuose.

Pvz. labai žymus ir įtakingas JAV diplomatas buvęs JAV ambasadorius Maskvoje George F. Kennan visą laiką vargvaldinę, žiauriausią tautžudystę vykdančią rusų imperiją vadino "tradicine rusų valstybe". O su Hitlerio pagalba pavergtas Pabaltijo tautas, lyg savo teritorijos neturinčias tautines mažumas Amerikoje, vadino "Baltijos bendruomenėmis Rusijoje". Dar 1956 m. pavasarį jis sakė: "Geram ar blogam, pasikeitimai Rytų Europoje yra galutiniai" ("Draugas", 1989. VII.22).

Didžiųjų veidmainystė

Dabarties Lietuva yra pikto šaltojo karo stovyje su Sovietų Sąjunga. Pasirodo, kad beširdis taikios kaimyninės tautos užpuolimas M. Gorbačioviui nėra nei begėdystė, nei nusikaltimas, nei elementarinių dorovės normų laužymas, nei prieštaravimas persitvarkymo pradžioje pasakytoms gražioms kalboms. Pvz. prieš dvejus metus M. Gorbačiovas skelbė: "Reikia gerbti politinį ir socialinį kiekvienos tautos pasirinkimą" ("Tiesa", 1987.X.1). Kaip visa tai gerbiama, puikiai žino ne vien Lietuva, bet ir visas pasaulis.

1990.IX.24 Lietuvos ministerių tarybos pirm. K. Prunskienė buvo susitikusi su M. Gorbačiovu. Tą susitikimą ji taip įvertino: "Mūsų ir M. Gorbačiovo požiūriai skiriasi ta prasme, kad prezidentas įsitikinęs, jog pasaulis nesuinteresuotas mūsų nepriklausomybe ir mes negalime tikėtis jo paramos".

O pasaulis nesuinteresuotas mūsų nepriklausomybe todėl, kad kaip Rytų, taip ir Vakarų požiūris į tautų teises yra beveik toks pat. Štai kodėl Jungtinių tautų organizacija per pirmuosius dvejus savo egzistavimo metus sugebėjusi paruošti "Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją", per beveik pusę šimtmečio nesugebėjo paruošti pačios svarbiausios žmonių deklaracijos – "Visuotinės tautų teisių deklaracijos".



Praeitame ML-vos numeryje, dėl silpno rašto, nesimatė "dialogo" žodžiu tarp Bush'o ir Gorbačiovo. Karikatūrą perspausdinam



PIONEER
é na
PALIVANAS

toca fitas
radios
rodas
pneus



facilitamos o pagamento

AV. GOIAS, 3324 – Tel.441-4766
SÃO CAETANO DO SUL – S. P.

A. Franzkaičio dovana –

MAIRONIS VOKIŠKAI

Gera naujiena. Šiomis dienomis iš Vokietijos mus pasiekė naujas leidinys – Maironis vokiškai. Tai 72 Maironio eilėraščiai, atrinkti iš "Pavasario balsų" ir kitų raštų. "Aus der Lyrik des litauischen Dichters Maironis". Vertėjas Alfred Franzkeit pasirūpino ir knygos išleidimu – gražiai atspausdinta Gerhard Rautenbergo spaustuvėje Leere 1990 metais. Atrodė, kad vertėjas davė ir reikalingas lėšas. Knyga gaunama: Alfred Franzkeit, Linden Wiesen 3, D2839 Wehrbleck, Germany.

Taigi pirmiausia ir susipažinkime su eradariu vertėju. Tai Lietuvos vokiečių kilmės Kauno vokiečių, vėliau VI Šančių gimnazijoje. Nuo 1941 m. repatriacijos gyvena Vakarų Vokietijoje. Čia tęsė biologijos studijas. Yra evangelikų liuteronų kunigas. Jo rūpesčiu Wehrbelcko elkėse – pievose įsteigta didžiulė prielauda, globojanti keletą šimtų senelių ir invalidų. Kiekvienam jų skiriamas atskiras kambarys, gera priežiūra.

O toliau tekalba pats A. Franzkaitis: "Bendradarbiauju su lietuviais, esu Lietuvos vokiečių organizacijos vadovybėje, aidžiu metrašty "Heimatgruss". Esu labai artimas Lietuvos kultūros institutui Luettelfelde, renku ir rašau kultūrinės informacijos Eltai. Bet svarbiausias mano "hobby" tai lietuviškos lyrikos vertimas į vokiečių kalbą. Šį darbą pradėjau dar Lietuvoje, būdamas vokiečių gimnazijos mokytojas, tęsiau VI gimnazijoje Šančiuose. Iš naujo vėl tęsiau darbą Vokietijoje. Esu išvertęs daugiau kaip 120-ies lietuvių poetų kelis šimtus kūrinių ir ne tik eilėraščių, bet ir daugybę novelių, lyriškų dramų (Grušo "Barborą Radvilaitę", Landsbergio "Penkis stulpus turgaus aikštėje"), parašiau knygele apie Šv. Kazimierą, susirašinėju su lietuvių rašytojais bei kultūrininkais".

Kalbėdamas apie lietuvių – vokiečių santykius, autorius rašo, kad lietuviai visada gerai atsiliepdavę apie vokiečius. "Bet tie laikai seniai praėję. Galbūt vokiečiai (čia turiu mintyse anuos, nors is labiau aukštai iškilusius Reicho vokiečius) supras, ko jie nustojo, nebeturėdami rytuose savo seno kaimyno – Lietuvos". O apie į Vokietiją pasitraukusius ir čia įsikūrusius Lietuvos vokiečius jis rašo: "Mes, kad ir maža ir, deja, mažėjanti Lietuvos vokiečių bendruomenė, stengiamės nepamiršti Lietuvos. Norime ir Reicho vokiečiams – tautiečiams priminti tąją Lietuvą ir jos niekuomet nepalūžusį laisvės siekimą ir, kur ai įmanoma, statyti tiltus tarp abiejų mūsų tautų, Sakau 'mūsų'. Nes ir lietu-



Maironis

viai mūsų šiuos – lygiai kaip ir mes lietuvius, – kaimynus labai dažnai 'saviškais' vadindavome. Esame lietuviams ligi šiolei dėkingi už gerą kaimynystę, draugystę ir kartais net brolystę".

Maironis – lyrikas, lietuvių tautos dainius. Jis kūrė – rašė lietuviams ir Lietuvai, rečiau tepaliesdamas pasaulines ar šiaip jau kitataučiams įdomesnes problemas. Taigi jis yra mūsų ir galima sakyti tik mūsų poetas. Jo mintys retai tegali sudominti svetimtautį, ypač nepažįstantį Lietuvos. Per dešimtis metų Maironis praktiškai tebuvo lietuvių literatūros klasikas, jo raštai skaitomi tik trijų milijonų tautoje ir buvo grėsmė, kad jis ir liks tik lietuvių poetas. Tačiau A. Franzkaitis pasiryžo jį išversti į vokiškai skaitančiųjų pasaulį. O jis ne taip jau mažas. Vokiškai nūdien kalba 118 milijonų gyventojų. Vokiškos tautos – vakariniai ir rytiniai vokiečiai, austrai, dauguma šveicarų, lichtenšteiniečių, luksemburgiečių ir kt. Vokiečių kalba plačiai išplitusi pasaulinėje literatūroje, pramonėje, prekyboje, technologijoje. Nepr. Lietuvoje ji buvo pagrindinė svetima kalba gimnazijose, dėstoma aukštosiose mokyklose. O ir okupacijos metais ji dėstoma daugelyje mokyklų.

Bet ir prieš A. Franzkaitį Maironis galėjo būti vokiečiams šiek tiek žinomas. Bene pirmą kartą jo eilėraštis "Vilnius" buvo išspausdintas 1917 m. vokiečių laikraštyje "Zeitung der 10 Armee". Vertėjas Oskaras Worle. Kartais vienas kitas eilėraštis pasirodydavo kurioje nors antologijoje. Čia daug padėjo nuo 1927 m. vokiečių literatūros profesorius Vytautas D. u-te Horstas Engertas. Jo versta Maironio eilėraščių ciklą atspausdino Karaliaučiuje leidžiamas jaunimo žurnalas "Juniores". Engerto sudaryta lietuvių

poezijos antologija. Pokario metais kai kurių Maironio eilėraščių vertimai buvo spausdinami Heidelberge leidžiamajame literatūros žurnale "Mickiewicz Blaetter" jaunimo laikraštyje "Junge Welt", 1982 m. Berlyne išleistoje lietuvių poezijos antologijoje. Bet vis tai buvo tik nuotrupos.

A. Franzkaitis paruošė gerą Maironio eilėraščių atranką, knygos pradžioje atspausdino įžanginį rašinį, o pabaigoje studijėlę apie poeto kūrybą, pateikė jos įvertinimą, žodžiu, viskas, kas reikalinga vokiečiui skaitytojui.

Bet ne vienas A. Franzkaitis vertė lietuvių kūrybą į vokiečių kalbą. Šia proga prisiminti ir kiti vertėjai. Didžiausio dėmesio susilaukė mūsų liaudies dainos ir K. Donelaičio. Mūsų dainomis vokiečiai domėjosi ir jas į savo kalbą vertė jau nuo XVIII amžiaus. Tokių vertimų yra G.E. Lessingo, J. G. Herderio, W. Goethes, H. Engerto, L. Rhesos, G. Balte, G. Nesselmanno, R. Dehmelio, A. Chamisso, F. Tetznerio ir kt. autorių veikaluose. Mums ypač prisimintinas V. Jungferis (1893-1964), Vytauto D. u-to profesorius, parašęs apie Lietuvą keletą knygų, romanų. 1948 m. Patrijos leidykla Tuebingene išleido jo "Litauischer Liederschreien" (Lietuvių dainų garsai). Šioje 1939 m. Kaune parašytoje knygoje jis gražiai pristatė lietuvių liaudies dainas vokiečių skaitytojui ir pateikė jų įvairių vertėjų išvestus 48 eilėraščius.

Kristijono Donelaičio "Metus" į vokiečių kalbą vertė net keli autoriai. Jų vertimai išleisti 1818 m. L. Rhesa, 1865 m. A. Šleicheris, 1869 m. G. Nesselmannas, 1894 m. L. Pasargė ir 1966 m. Hermann Buddensiegas. Pastarasis dar išvertė A. Mickevičiaus "Poną Tada", D. Poškos "Mužiką Žemaičių ir Lietuvos", A. Baranausko "Anykščių šilėlių". Pastarąjį prieš trejetą metų dar kartą išvertė ir išleido mūsų šiuos A. Franzkaitis. Prisimename ir geru žodžiu minime žymų vokiečių pasaulinio garso rašytoją Hermaną Suedermanną (1857-1928) Klaipėdiškį, kurio "Litauische Geschichten" (Lietuvių apysakos) yra geriausios iš jo literatūrinių kūrinių.

Nūdien Lietuva yra vargšė ir jai reikalingi nesavanaudiški draugai. Tikėkime, kad kultūringas literatūrinis bendravimas padės stiprinti lietuvių – vokiečių tautų draugystę.

b.kv.

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

Antanina Garmutė

EŠELONAI

*Savo broliams ir sesėms –
Sibiro tremtiniams skiria*

Autorė

*Vaikai – labiausiai privilegijuota
klasė mūsų visuomenėje.*

V.I. Leninas

– 7 –

DAINOS PRIE ANGAROS

Angara teka, skuba iš valkatų apdainuoto Baikalo, plukdydama net vidurvasarį geliančią šaltą vandenį. Upokšnių srautai į ją atplūsta, tirpstant sniegui kalnuose. Skalbiame Angaroj, kol rankos aptirpsta ir kojos sušąla. Niekas nesimaudo Angaroj. Kartais plaukia Angara palaidi, nesurišti į sielius medžiai iš kirtaviečių.

Sekmadieniais į paangarį sueina tremtinių jaunimas. Anksčiausiai renkasi žmonės iš ukrainiečių barakų. Paskui iš moldavų. Jie visi – mūsų pirmtakai. Dešimt metų, kaip toje dainoje, čia kandalami sveniat. Atvežė juos iš Užkarpatės, kai 1939 metais prie Tarybų Sąjungos prijungė Vakarų Ukrainą ir moldavų gyvenamas sritis. Orūs, gražūs, būtinai tautiniais rūbais pasipuošę dainuoja melodingas savo liaudies dainas, šoka temperamentingus tautinius šokius.

Tačiau ukrainietės kaip amazonės: vienos moterys. Nesinori tikėti, kad jos pačios, amazonių papročiu, savo vyrus, tėvus ir brolius išskerdusios būtų... Ir beveik visos panašaus amžiaus – dvidešimt dvidešimt penkerių. Vadinasi, pateko čia vaikystėje, paauglystėje. Tokios išliko. Jos bliviai žiūri į gyvenimą ir tikisi sugrįžti į gimtinę senatvėje.

Moldavų tremtinės panašaus amžiaus, irgi čia praleidusios karą, tik jų tarpe yra keletas vyresnių moterų ir du išaugę iš vaikiško amžiaus vyrai.

Kitą vasarą, jau po aklimatizacijos, sekmdieniais paangary po aukštą žolę vaikšto ir lietuvių jaunimas. Ateina po sunkių dienos darbų, po naktinių pamainų gamtos prieglobstyje pasiguosti Tėvynės ilgesiu, tremtinio dalia. Išlieti kiekvieną dieną, kiekvieną minutę širdyje tvyranti namų netekties skausma. Pasidalyti ta viena vienintelė svajone: į Lietuvą. Kada gi mus išleis į Lietuvą? Nieko mums nėra brangesnio ir šventesnio už gimtąją žemę. Nereikia mums tos laukinės Angaros, tų negyvu Sajanu, nei tos aukštos, aštrios žolės, nei kedrų riekšutų, nei svetimoms padangės ir svetimoms žemės nereikia. Ir jūsų druskos, naftos, anglies ir kitų gamtos turtų nereikia. Mes tuome savo Tėvyne. Mes kaip paukščiai, išmesči iš lizdo, negalime gyventi be jos. Ne dainuoja, o dejuoja lietuvių tremtinių širdys:

*Leiskit į Tėvyne, leiskit pas savus –
Ten pradžiugs krūtinė, atgaivins jausmus.*

Katrytė Ršalaukaitė, Vita Čepkauskaitė ir Danutė Česėkaitė išsiprašė iš Lietuvos po vieną siuntinį: tautinius rūbus. Dabar jos vaikšto paangary, – kaip mums atrodo, – nesvietiškai gražiai pasipuošusios, ir dar gražiau dainuoja:

*Svetima padangė nemaloni, ne.
Tėviškėlę brangią vis regiu sapne.*

Joms pritaria keliasdešimt jaunu balsu – tai ne choras, nes chorvedžio nėra. Tai gimtinės liepos ir ažuolai, su šaknimis išrauti iš gimtosios žemės, ošia. Tai Sibire apie Tėvyne dainuoja broliai Antanas ir Vytautas Skučai, Vincas ir Juozas Jakinevičiai, Kazys ir Algirdas Gelažiai. Algirdas ir Danas Grybauskai, Klemensas, Alfonsas ir Algis iš daugiavaikės Rimu šeimos, Juodsnukiai, seserys Kapočiūtės, Jonikaitės, Varkalaitės, Petrauskaitė, ir daug daug kitų – aštuoniolimečių, dvidešimtmėčių, kurių jaunystė priversta skleisti šaltame Sibire.

O į Tėvyne mūsų niekas neleidžia. Tik mama kiekviename laiške drąsina: "Tave, dukrele, paleis, tikrai paleis. Aš kryžiaus kelius einu po visokias ištaigas – visi pasirašo, tai tikrai paleis".

Labai norėčiau tuo tikėti, bet neistengiu. Viskas taip beviltiška, ir beveik visiems panašiai rašo. Dėl visų Lietuvoje likę artimieji stengiasi. Tik atsimuša kaip į geležinę sieną. Mokyčiausias barako vyras – kaimo mokytojas Antanas Garmus, žiūrėdamas į savo amžinai sutinusias ir pamėlynavusias kojas, linguoja galvą: "Nelauk iš jūros giedros. Giesmelė sugiedota".

Visai nusimenu, kai abu Tėveliai laiškuose šaukte šaukia: "Tik tu mokykis, kodėl nesimokai? Kai kaimynų vaikai eina su knygomis į mokyklą, aš negaliu žiūrėti. (tai mama). – man širdis plyšta iš skausmo. Kodėl tu kasi ta druska? Mokykis, o mes tave tikrai išlaikysim, mes tau maisto prisiusim".

Dieve mano, Kaip jiems viską išaiškinti? Kad aš – mažas vergas, o vergai neturi teisės į mokslą. Kaip jiems Valstybės saugumo komendanto Movčano žodžius perduoti? Nesupras, kad šitaip gali būti. – – –

Ir jie siunčia tuos siuntinius. Jau nebe po vieną kas mėnesį, o po vieną kas savaitę. Dešros, lašiniai, skilandžiai, lydytas sviestas, džiovinti sūriai... Piniginės perlaidos. Iš kur visa tai? Aš nežinau, nesuvokiu, kaip sukasi mama, tik širdimi jaučiu kažką negera. (Parvažiavusi sužinosiu, kaip mama pravaikščiojo infarkta, kai mane išvežė. O tėvelis, kai atsigulė ant lovos, tai 7 metus – iki mirties nebesikels. Kad jie abu grynom bulvėm mito).

Aš einu ir einu į paštą tų siuntinių apsisukdama. Jau pažįstu visus Usolės centrinio ryšių sky-

**PELO E PENA
CLINICA VETERINÁRIA**
Cães, gatos e aves
Vacinas, cirurgia, loja, pensão
tosa e banho

CONSULTAS À DOMICILIO

HORARIO:

2ª a 6ª das 9 as 20 hs.

sabado das 9 as 16 hs.

domingos das 9 as 12 hs.

Dra. Cyntia Juknevičius Peixoto
Rua Itaquiri 699 - Alto da Moóca
Tel:93-0111

riaus tarnautojus, o jie – mane. Operatorė Galina visada šypteli, pamačiusi mane, ir kartu su siuntiniu įduoda punda laišku viso lagerio lietuviams. Prie langelio sėdintis latvis, dėdė Ernestas, visada maloniai pakalbinta. Pasisako taipogi tremtinys esąs, jau senbuvis. Su neslepiamu pavydu stebiu paštininkų darbą. Latvis Ernestas paguodžia:

– Štai išeisiu į pensiją – tave į savo vietą rekomenduosiu.

– Tokia laimė ne man. – karčiai pagalvoju. Dirbti pašte? Pasaka... Neįsivaizduoju savęs paštininkės uniforma.

Velku aš tuos siuntinius – vasarą ant pečių, žiemą – su rogutėmis. Mamai juos suruošti sunku, o ir man parsigabenti nelengva. Kartą, vos išėjus už miesto, užklupo pūga. Per keletą sekundžių sutemo nuo sniego. Vėjas verčia iš kojų. Kvėpuoti sunku. Oro trūksta. Išsimušiau iš kelio. Nežinau kur einu. Sniego jau beveik iki pažastų. Išpila šaltas prakaitas. Šitaip žmonės miršta pūgoje: paklysta ir uždūsta, sušąla. Vis tiek iriuosi į priekį. Siuntinį reikėtų palikti. Bet ne... jame mamos širdis, gaila jos vargo. "Mama, mane mama, – siunčia jai savo paskutines mintis, ir kam tu man tuos siuntinius siunti? Toki vargas – vien tam, kad aš dvi riekutes dešros paragaučiau? Siuntinio atidarymo diena... Geriau nieko. Viso Sibiro, mama, neįsmaitinsi Sibiro gerklė plati. Žmonės sunkiai čia dirba, daug sunkiau negu aš, mergiškia... Bet pūgos valdovas sibirinis vėjas – tasyk pagailėjo manęs: kaktomušom prie naftos grežimo bokšto atbloškė. Iš čia ilgoji lagerio gerklė prasideda.

Iš Lietuvos siuntiniai plaukia ir plaukia.

O žmonės, Lietuvoj palikti, gal dar labiau vargsta negu mes. Vargas vargeli augina. Abu labu tokie, kaip sakydavo tėvukas.

(Bus daugiau)

ITALIJOJE

Romoje vyko dvi demonstracijos prieš sovietinės ambasados ir prieš sovietinio konsulato Romoje. Prie ambasados demonstravo italų žalieji, o prieš konsulatą – Romos lietuvių bendruomenė ir įvairių italų organizacijų atstovai. Sovietų konsului buvo įteiktas Italijos-Lietuvos draugijos kreipimasis į Gorbačiovą, kuriame smerkiamas smurtas Lietuvoje ir reikalaujama nedelsiant pradėti derybas su teisėta Lietuvos vyriausybe.

Grigaliaus popiežiškajame universitete vyko studentų pamaldos už taiką pasaulyje ir už Lietuvą, buvo perskaityta malda iš Sibiro lietuvių kankinių maldyno, prašant laisvės ir taikos kenčiančiai Lietuvai.

ATENÇÃO

As pessoas interessadas em convidar os seus parentes da Lituânia para o Brasil, desejando fazer carta de chamada, para maiores informações podem falar com a secretária do Jornal "Mūsų Lietuva", fone: 273.0338.
Rua Juventus, 28 – Pque, da Moóca.
2ª, 3ª e sexta feira das 13 às 17 horas.

onas Kupronis

RUPAVIČIUS IR ŽEMĖS REFORMOS

Neseniai suėjo dvidešimt metų, kai išvyujų tarpo yra pasitraukusi iškili lietuvių tautos asmenybė – Mykolas Krupavičius (miręs 1970 m. gruodžio 4 d. Daug idelių darbų tautai yra padaręs, bet ypaingai jis išsiskiria iš kitų savo milžinišku, pochinės svarbos darbu – Lietuvos žemės reforma.

Žemė – žmonių maitintoja

Visais laikais duona buvo svarbiausias lalykas. Krikščionys net savo pagrindinėje maldoje "Tėve mūsų" kasdien karjo: "Kasdieninės mūsų duonos duok nums šiandien". Pastaraisiais laikais net pasauliniu mastu yra išryškėjęs duonos rūkumas. Klaiku, kai matai televizijoje spaudoje minias alkanų, pusbadžių žmonių. Nė pažangi technika nesugalvota dirbtinių priemonių duonai pagaminimui. Ją tegali išauginti tinkamai dirbama žemė. Dėlto kraštai, kurie turi tinkamos duonai auginti žemės yra geriausioje padėtyje. Anglis, auksas ir žibalas reiškia pinigą, o duona – gyvybę. Tad ir lietuviai neturi pagrindo dejuoti, kad Lietuva neturtingas kraštas, nes neturi žemės mineralų. Užtat jie turi tinkamą duonai auginti žemę. Danija ir Olandija taip pat neturi mineralinių turty, tačiau jų gyvenimo lygis yra augštas.

Daug kraštų turi geros žemės, bet kodėl tos duonos pasaulyje taip trūksta? Atsakymas tėra vienas: nevisi žmonės pajėgia šią gamtos dovaną – žemę tinkamai tvarkyti ir naudoti. Yra kraštų, kur naša grupė gobšų turtuolių laiko aprėję didžiulius žemės plotus, kaip pvz. Pietų Amerikoje. O šalia jų – minios alkanų bežemių. Kitur valstybiniu mastu vedama prievartinė prievolė, nors gamta prievartiniam darbui nėra duosni. Turime tokios sistemos pavyzdžius: kaimais buvęs grūdų aruodas. Ukraina šiaurinė nepajėgia krašto aprūpinti duona: Lenkija, kur niekad netrūkdavo maisto. Dabar jo stokoja.

Žygimanto Augusto reforma

Didžioji dalis Lietuvos žemės tinkama auginti javus, kaip ir Danijoje. Jei darbai ir sumani lietuvių tauta negalėjo savo lygio taip iškelti, tai svarbiausia dėlto, kad šioje srityje šimtmečiais lietuviai egalėjo laisvai, svarankiškai savosios žemės naudoti. Senovėje, žinoma, žmonių buvo mažai ir išvis mažai kas žemę dirbė. Jie mito daugiausia iš medžioklės. Žemės plotai buvo karalių bei kunigaikščių valdžioje. Jie palaipsniui vis ureidavo į iškiliųjų nuosavybę. Pirmą žemės paskirstymą žmonėms įvykdė araliaus Žygimantas Augustas 1557 m. o miškus pasisklaidę žmonės buvo su-

burti į kaimus, ir kiekvienai šeimai buvo duota po valaką žemės (apie 20 ha.) Dėlto ir ši reforma vadinama valakine. Laukai padalinti rėžiais. Ukininkavimo sistema buvo trilaukė: žiemkenčiai, vasarojus ir pūdymas. Kaip visur anais laikais, žemės apdirbimas buvo primityvus. Ši padėtis palaipsniui ėmė blogėti. Vis daugiau žmonių dėl įvairių sunkumų pradėjo patekti į dvarininkų valdžią, ir iš to išsivystė priverstinio darbo dvarams prievolė, įgavusi baudžios pavadinimą. Tai buvo juodžiausias tautos istorijoje laikotarpis.

Po trečiojo Lietuvos-Lenkijos padalinimo – 1795 m. Lietuva pateko rusų valdžion. Žmonių neramumai privertė rusų carą Aleksandrą II-jį 1861 m. išleisti baudžios panaikinimo manifestą. Tai buvo antroji žemės reforma Lietuvoje. Ji padarė tiek, kad žmonės buvo atleisti nuo prievolės nemokamai dirbti dvarams, o jų pačių dirbama žemė buvo atiduota jų nuosavybėn, bet ją turėjo išpirkti per 49 metus. Valstiečiai ir toliau liko gyventi kaimuose. Valakų žemės rėžiai, šeimoms dalinantis, siaurėjo. Rusų valdžia, kaip ir pačioje Rusijoje, mažai ar visai nieko nepadėjo kelti žemės ūkį. Taip atėjo pasaulinis

karas, atnešęs dar daugiau sužalojimų.

Lietuvos žemės reforma

Po I D. karo, atgavus Lietuvai nepriklausomybę, teko valstybės ūkį kurti, ant labai skurdaus carinio rusų valdymo palikimo. Apie 36–40% visos žemės priklausė dvarininkams, kurių dauguma buvo priešinga Lietuvai. Dvarų žemės pajamos plaukė į Varšuvą ar Paryžių. Dauguma žmonių skurdo, būdami bežemiais ar mažžemiais. Reikėjo juos aprūpinti žeme, paimant ją iš dvarų. Bet tai labai komplikotas dalykas. Tai matome, ypač kituose kraštuose. Pvz. kad ir Pietų Amerikoje, kur saujelė valdo didžiulius žemės plotus, o minios žmonių skursta. Visi žino ir mato, kad tai neteisėbė, bet nieko nepajėgiama padaryti. O Lietuva padarė.

Lietuvoje tada buvo demokratinė santvarka, tad reikėjo seime pravesti atitinkamą įstatymą. Pirmuose trijuose seimuose viena srovė turėjo daugumą. Parlamentinėje santvarkoje tai ypatingai svarbu. Tai buvo krikščionių demokratų koalicija. Jos pasaulėžiūra ypač respektuoja žmogaus teises, taigi ir nuosavybę. Kaip susitarti? Vėl, laimingu sutapimu, šios daugumos priešakyje



PREL. MYKOLAS KRUPAVIČIUS balsuoja Lietuvos Bendruomenės rinkimuose 1964 m. Cicero mieste JAV-se

stovėjo didelio ryžto ir valios idealistas patriotas Mykolas Krupavičius. Padėjo jam tai, kad jis buvo kunigas. Pasiremdamas popiežių enciklikomis, jis išaiškino, kad paėmimas žemės iš per daug turinčių ir atidavimas jos neturintiems visai neprieštaruoja krikščioniškai pažiūrai. Po ilgų diskusijų, seime turėdamas daugumą, Krupavičius 1922 m. pravedė žemės reformos įstatymą. Būdamas geležinės valios ir nieku nesusišęs su dvarininkais, jis pats ėmėsi tą įstatymą įgyvendinti, prisiėmęs žemės ūkio ministerio pareigas. Kadangi su Lenkija santykiai buvo nutraukti (dėl Vilniaus okupavimo), tai ir ši neturėjo galimybės savo tautiečių lenkų dvarininkų užstoti.

Ši nepriklausomos Lietuvos arba III Lietuvos žemės reforma lietuvių tautai buvo labiausiai palaiminga visoje tautos istorijoje. Lietuvis pasijuto tikru šeimininku savoje žemėje. Tai buvo vispusiškai dvasinis atgimimas ir tautinis sustiprėjimas. Ką reiškia, kai lietuviui susidaro sąlygos savarankiškai savo žemę dirbti, ją tvarkyti parodė pats gyvenimas: per 22-jus nepriklausomo gyvenimo metus jis savo ūkį ir visą kraštą iškėlė iki to, kad kaikuriais atžvilgiais prisivijo Daniją. Ta kryptimi einant, reikia įsivaizduoti, kokia Lietuva būtų šiandien.

Komunistinė reforma

Po II D. karo Lietuva vėl pateko rusų valdžion. Buvo įvesta tvarka, kokia yra ir Rusijoje. Jų pravesta žemės reforma lietuvių visai nušalino nuo savosios žemės, padarė jį valstybinio ūkio dalele. Dabar jis – eilinis darbininkas kolchoze ar sovchoze. O jei kuris yra pareigūnas, tai tik vykstantis gaunamus patvarkymus. Duonai gauti jis turi stoti į eilę. Dėl tokios sistemos krašte daug ko trūksta. Apie tai daug yra rašyta. Negalima tačiau praeiti nepaminėjus, kad pastaroji žemės reforma nesiderina su žmogaus prigimtimi. Tai suprato ir jos rėmėjai. Nors tai priešinga komunistinės sistemos principams, imtasi duoti žmonėms sklypelius žemės, leidžiant jiems juos naudoti pagal savo nuožiūrą. Kai kolchozai ir sovchozai dabar Lietuvoje valdo 3.286.000 ha. naudojamą žemės, tai sklypininkams duota 326.000 ha. Šie sklypininkai ant savo lopinėlių žemės pagamina ūkio produktų net vieną trečdalį to, ką pagamina visi kolchozai ir sovchozai, naudodamiesi visokiomis valstybinėmis priemonėmis ir valdydami 10 kartų didesnę žemės plotą.

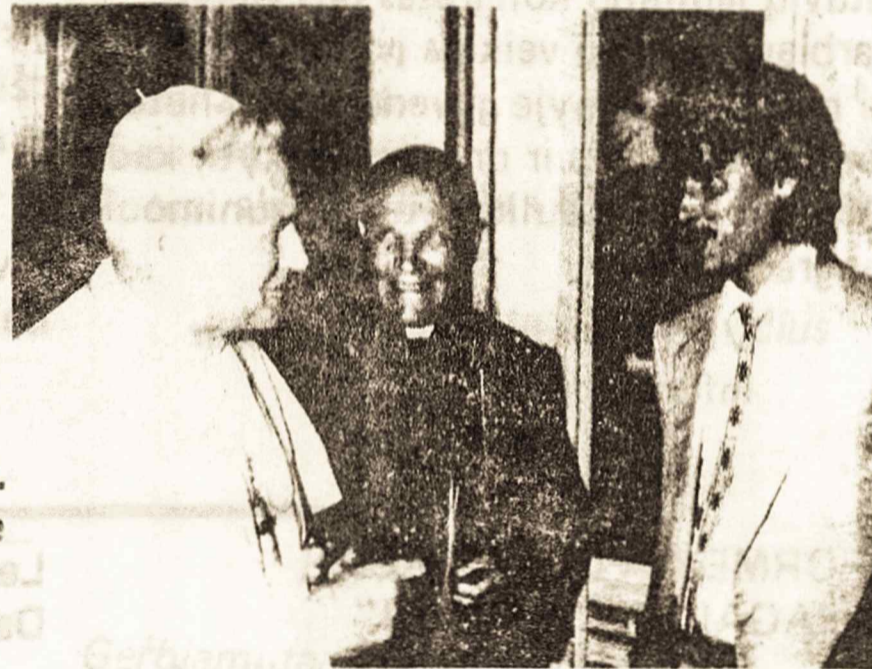
Iš viso tėra viena išvada, kad penktoji žemės reforma Lietuvoje turės remtis pagrindiniu principu, pagal kurį žemdirbys lietuvis galėtų vėl laisvai savo žemę

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

VATIKANO RADIJO LIETUVIŲ SKYRIUI – 50 METŲ

Lietuviškas sveikinimas "Garbė Jėzui Kristui" per Vatikano radiją pirmą kartą suskambėjo 1940 lapkričio 27. Tada Lietuva buvo sovietų okupuota, katalikai jau nebeturėjo savo laikraščių ir kitų informacijos priemonių.

Lietuvos Ministras prie Šv. Sosto Stasys Girdvainis prašė Popiežiaus Pijaus XII, kad leistų lietuviškas laidas per Vatikano radiją. Šios pastangos nenuėjo veltui – netrukus pradėta transliuoti lietuvišką programą. Kas šeštadienio vakarą būdavo perduodamos žinios į Lietuvą, sekmadienio rytais jos būdavo kartojamos Amerikoje gyvenantiems lietuviams. Pirmasis lietuviškų laidų vedėjas buvo vyskupas Pranciškus Būčys, kurį kartais pavaduodavo kun. Juozas Vaitkevičius ir kiti Tėvai Marijonai. Tarp pirmųjų bendradarbių buvo taip pat Lietuvos diplomatas Stasys Lozoraitis, jėzuitas kun. Juozas Beleckas ir kiti. Po trumpos pertraukos karo pabaigoje lietuviškos laidos vėl atnaujintos 1946. Jomis rūpinosi tuo metu į Romą atvykę kunigai: Vytautas Balčiū-



Vatikano radijo lietuvių skyriaus vedėjas kun. Vytautas Kazlauskas pristato popiežiui bendradarbius: dr. Barborą Vileišytę ir Saulių Kubilių.

meje tvarkytis. Kadangi Lietuvos veidas dabar yra žymiai pasikeitęs, tai individualiems atskirų savininkų ūkiams sudaryti nevisur bebus galima, juoba, kad dauguma ariamos žemės plotų yra neatskiriamai sujungti drenažo grioviais ir požeminiais vamzdžiais. Jų ardyti negalima. Bet lietuviai gerai sugeba savo gerovę kelti kooperacijos principu, kuris yra visiškai skirtingas nuo kolektyvinio arba kolchozinio.



VATIKANO RADIJAS - TILTAS TARP LIETUVOS KATALIKŲ BENDRUOMENĖS IR ROMOS BAŽNYČIOS

Popiežius Jonas Paulius II auksa Mišias lietuvių kalba. Šv. Tėvas prie Vatikano radijo mikrofono lietuviškai kreipiasi į Lietuvos katalikų bendruomenę: « Popiežius yra su jumis! Su jumis yra Romos Bažnyčia, su jumis yra visuotinė Bažnyčia, kuri jūsų neužmiršta... » (1984.VIII.25)

nas, Ladas Tulaba, Paulius Jatulis, Jonas Bičiūnas, Bronius Liubinas ir kt.

Beveik 40 metų lietuvių skyriaus vedėjas buvo kun. Vytautas Kazlauskas. Nuo 1955 lietuviškos laidos buvo pradėtos transliuoti kasdien. Nuo 1980 Vatikano radijas kas sekmadienį transliuoja ir šv. Mišias lietuvių kalba. Be jau minėtų asmenų, Lietuvių skyriuje ilgiau dirbo kunigai: Juozas Vaišnora, Klemensas Razminas, Rapolas Krasauskas, ir pasauliečiai: Kazys Lozoraitis, neseniai už ilgametį darbą apdovontas specialiu Šv. Tėvo ordinu. Barbora Vileišytė, Saulius Kubilius, Nijolė Tutkaitė, Jonas Malinauskas ir kt. Paskutiniu metu atsirado veiklesnių bendradarbių Lietuvoje, dažniau atvažiuoja svečių, kurie prabyla ir radijo klausytojams.

Lietuviškos Vatikano radijo laidos transliuojamos kiekvieną vakarą 20 val. 50 min. Lietuvos laiku ir kartojamos kitos dienos rytą 7 val. – 41 ir 49 m. bangomis (7365 ir 6185 kHz dažniu). Šv. Mišios sekmadieniais 10, 45. – 25 ir 31 m. bangomis.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

Geriausia dovana

KIEKVIENA PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS – DRAUGAMS – PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų – visus metus



"MŪSŲ VIENYBĖ – TAUTOS STIPRYBĖ"

1991-ieji – Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metai

Mieli Lietuviai

Pradėjome naujus metus. Kaip visuomet, trokštame, kad mūsų svajonės, bent jų dalis, virstų tikrove. Taip pat ir planuojame, nes žinome, kad tik pastangų ir tvarkingo darbo dėka dauguma tų svajonių gali išsipildyti.

Mes jau treji metai planuojame ir dirbame VII PLJ kongreso ruošoje. Šiais metais jis taps realybe. Gruodžio 18 d. Buenos Aires mieste įvyks jo atidarymas. Dalyvaus 120 atstovų iš maždaug trylikos kraštų. Prie jų prisidės pirmą kartą ir jaunimo atstovai iš Lietuvos. Kongresas tęsis Urugvajuje ir Brazilijoje, kur sausio 8 d. 1992 m. įvyks jo uždarymas.

Kaip kongresas pavyks, priklausys nuo mūsų darbo, jo paruošimo ir mūsų organizacinio sugebėjimo. Taip pat priklausys nuo atstovų darbo, nuo jų pasiruošimo ir sugebėjimo tinkamai išnagrinėti, apsvarstyti jiems pateiktus ir visiems rūpimus klausimus, nustatyti tolimesnio darbo gaires. Kongreso pasisekimas priklausys ir nuo Jūsų, tai yra nuo visos lietuvių visuomenės pritarimo, paramos ir dalyvavimo prisidėdant prie organizacinio darbo kiekviename krašte, remiant jo darbą aukomis, jame dalyvaujant. Bet koks jūsų dalyvavimo būdas yra mums reikalingas. Norime pajusti, kad čia tikrai bus viso pasaulio lietuvių susibūrimas, susijungimas bendram tikslui, mūsų tautinės vienybės išlaikymui.

MŪSŲ VIENYBĖ – TAUTOS STIPRYBĖ. Tai VII PLJ kongreso šūkis. Jis

išreiškia mūsų troškimą ieškoti būdų darniam, vieningam darbui, jungiant visus tarp savęs ir glaudžiantis prie mūsų kamieno – Lietuvos. Svarbiausia, šis kongresas vėl duos galimybę, kaip ir ankstesnieji, visiems išreikšti savo mintis, svarstyti planus ir aptarti svarbiausius mūsų veiklos reikalus.

Galbūt šiais metais bus daug svarbių įvykių tarptautinėje ir taip pat Lietuvos laisvės siekimo plotmėje. Šis septintasis lietuvių jaunimo kongresas bus vienas svarbiausių mūsų veiklos įvykių. Ypatinčiai mums, užsienyje gyvenantiems lietuviams. Todėl mes ir drįstame sakyti, kad 1991-ieji yra Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metai.

VII PLJ kongreso spaudos ir informacijos komisija

INFORME DA COMISSÃO "PAGALBA LIETUVAI"

A Comissão "Pagalba Lietuvai" informa que desde o início da Campanha até o momento, procedeu remessa no total de equivalente a oito mil dolares arrecadados juntamente a nossa Colônia e contribuintes simpatizantes com a causa lituana.

A Campanha segue seu prosseguimento sem previsão de encerramento.

Agradecemos aos contribuintes que até o momento ofereceram um pouco de si mesmos com suas honrosas ofertas, e exortamos a que novos amigos também possam efetuar sua oferta.

Noticiamos mais as seguintes contribuições:

Šv. Kazimiero Parapija – 100 dólars
Kapitonas Juozas Čiuvinškas 100 dól.
Vaclovas Kontautas Cr\$. 8.000,00
Jonas Bajorinas – Cr. 7.000,00
Bronius Šukevičius – Cr\$. 1.000,00
Petras Bareišis – 30 dólars
Veronika Grasys Bimonti – Cr.3.000,00
Apolinaras ir Lidia Jočiai – Cr\$.10.000,

EUROPOS LIETUVIS SPAUSDINAMAS LIETUVOJ SUARTĖJIMAS

Vasario 16-ąją gimusi ir Kovo 11-ąją atkurta Lietuvos Nepriklausomybė jungia viso pasaulio lietuvius valstybės atstatymo darbams.

1947 m. Didžiojoje Britanijoje įsikūręs "Europos Lietuvis" atstovavo už okupuotos Lietuvos ribų esantiems lietuviams Europoje. Savo gyvavimo laikotarpiu jis rėmė laisvos Lietuvos idėją ir ją skelbė. Po 44 metų "Europos Lietuvis" savo užduotį dalinai atliko.

Nuo 1991-ųjų metų "Europos Lietuvis" spausdinamas Vilniuje. Jo leidėjai, "Šiaurės Atėnų" Bendrija Vilniuje ir Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenės organizacijos – Sąjunga ir Bendrovė Londone, – ir toliau pasižada informuoti apie už Lietuvos teritorijos esančius lietuvius ir jų veiklą.

Suartėjęs su Lietuva, "Europos Lietuvis" bus pajėgesnis informuoti užsienyje esančius lietuvius apie du vykstančius pasikeitimus, siekdamas suburti visus pasaulio lietuvius informaciniu ryšiu po vienu stogu tėvynėje. "Europos Lietuvis" gerbia dabar Lietuvoje ir pasaulyje laidžiamą lietuvišką periodinę spaudą, su ja nesivaržo, bet ją papildo ir įvairina.

Tikimės, kad nuo šiol "Europos Lietuvis" veikliai pasitarnaus Lietuvos ir išeivijos tautiečių suartėjimui.

EL redakcija,
Londonas, Vilnius

Leonid Medvederas – 50 dólars
Danutė Silickaitė Jones – 100 dólars

O saldo atual verificado em conta corrente é de Cr\$.18.263,15 mais 200 dólars.

Comissão "Pagalba Lietuvai"

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Filomena ČERNIAUSKIENE	Cr.2.500,
Juozas GAVĖNAS	Cr.2.500,
Kazimiera KLIMAŠAUSKAS	Cr.2.000,
Vladas GODLIAUSKAS	Cr.3.000,
Sergio-Onutė LIBLIK	Cr.2.500,
Rosa Artini PETRAITIS	Cr.2.500,
Juozas VALUTIS	Cr.3.000,
Vladas STULGAITIS	Cr.2.000,
Vacys PUTVINSKAS	Cr.5.000,
Liliana STREITAS	Cr.2.000,
Ona POLIKAITIS	Cr.2.000,

PAIEŠKOJIMAS

Iš Lietuvos ieško VITAUTOS BRUSŲKAITĖS ANDRIUSKEVIČIENĖS. Kas turi žinių paskambinti Onai Andriuskevičienei – V. Anastácio 260-3947.

Loanilda Alionis
Sandra Mara G. O. Castro
ADVOGADAS

PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

Laiškai

"NORĖČIAU GAUTI ŽODYNA"

Rašo iš Vilniaus MŪSŲ LIETUVAI –
Semanário NOSSA LITUÂNIA:

"... Nežinau, ar šis laiškas Jums pateks – negaunu laiškų iš mano draugų Anglijoje, Paryžiuje, Honolulu, Kanadoje. Rysys nutrūko paskutiniu metu, po pavasarinio metu, po pavasarinio mūsų spurto... Moku anglų, prancūzų, graikų kalbas. Noriu mokytis ir portugalų, o nėra nei žodyno (jo ir nebuvo pas mus). Norėčiau turėti DICONÁRIO PORTUGUÊS LITUANO – LITUANO PORTUGUÊS. Uždirbu varganus 105 rublius, tad kuo mokėsiu? Bet vistiek kreipiuosi, Jus: ar galiu tikėtis gauti minėtą žodyną, ir kokių būdu?"

Ir duoda adresą:

Aleksandras Stabrauskas
P. O. Box 1699
232010 VILNIUS – 10
L i t u a n i a

Ar nėra, kas galėtų šį mūsų tautietį patenkinti?! Užtenka nupirkti minėtą žodyną ir jam pasiųsti.

Lietuvos Aklųjų Sporto Federacija
Federation fur blindensport litauens
Lithuanian blind sports Federation

Lithuania, 232600 Vilnius
Labdarių 7/11
tel. 62 48 66-61 88 45

Brangūs tautiečiai,

1991 metų liepos 27 – rugpiūčio 4 dienomis Lietuvoje vyks IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Jų programoje įvairių sporto šakų varžybos.

Lietuvos aklųjų sporto federacija kviečia mėgstančius sportuoti akluosius ir silpnaregius užsienio lietuvius dalyvauti lengvosios atletikos, dviračių-tandemų varžybose ir vandens turistų žygyje.

Jeigu yra norinčių rungtyniauti šių sporto šakų varžybose, pageidavimus prašome siųsti iki gegužės 1 dienos adresu:

Lietuva 232600 Vilnius, Labdarių 7/11,
tel. 624866, 624825, 624886, telefax
(0122) 221464.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių
sąjungos tarybos pirmininkas,
Lietuvos aklųjų sporto federacijos
prezidentas

Juozas Dzidolikas

Laikraščio "Mūsų Lietuva" Redakcijai

Gerb. Redakcija,

Aš mokausi 7-oje vidurinėje mokykloje xi-oje klasėje. Sužinojau, kad Jūs leidžiate išėivijos laikraštį "Mūsų Lietuva".

Mane labai domina Brazilijos šalis, o taip pat, kaip gyvena išėivijos lietuviai. Todėl norėčiau susirašinėti su panašaus amžiaus mergaite. Jeigu būtų pageidaujanti, galėčiau atsiųsti vadovėlių, knygų ar kitos literatūros ir tuo padėti palaikyti tautinę dvasią ir savinorą. Apie dabartinį mūsų gyvenimą galėčiau aprašyti labai daug, bet dėl jums, aš manau suprantanti, priešasčių, šiuo metu to padaryti negaliu.

Linkiu Jums visokeriopos sėkmės.

Mano adresas:

Lithuania
232012 Vilnius
Žiemūnų 125-46
Rutkauskaitė Ernesta (16 m)

Algimantas Muzikevičius
Fabijoniškių 9-3
232029, Vilnius
Lithuanian Republic

1991 m. sausio 28 d.

Gerbiami tautiečiai,

Kreipiuosi į Jus su pasiūlymu ir kartu su prašymu. Man 33 metai. 1980 m. baigiau Vilniaus Universiteto Istorijos fakultetą. Dirbau muziejuje, užsiiminėjau sociologijoje, apgyniau filosofijos kandidato disertaciją, o pastaruoju metu dirbu konsultantu mokslinės-techninės produkcijos pirkimo-pardavimo klausimais.

Senokai puoselėju viltį užsiimti ne tik naudinga, bet ir širdžiai malonia veikla. Prieš porą metų atsirado galimybė

pradėti (tiesa, fragmentiškai ir pagal atsitiktinius užsakymus) genealogijos tyrimus pagal išėivijos tautiečių prašymus. Kadangi turiu tinkamą bazinį išsilavinimą ir tam tikrą patirtį, labai norėčiau užsiimti šiuo darbu profesionaliai. (Geriausiu atveju tikiuosi įkurti personalinę firmą). VISKAS PRIKLAUSYS NUO TO, AR JŪS ATSILIEPSITE Į ŠĮ PASIŪLYMĄ.

Pateikiu galimų paslaugų sąrašą:

1. Archyvinių dokumentų paieška (krikšto, vedybų, mirties metrikos)
2. Gyvenančių Lietuvių giminių paieška..
3. Giminaičių kapų suradimas, sutvarkymas ir priežiūra.
4. Fotografavimas ir videoklipai pagal užsakytą tematiką.

Dokumentų išrašai, ksero arba fotokopijos būtų siunčiamos su pažodiniais vertimais į norimą kalbą. Galiu rašyti lietuvių, anglų, rusų, lenkų (reikalui esant ir kt.) kalbomis.

Žinoma, aš tikiuosi bent minimalios finansinės naudos, tačiau akivaizdu ir tai, kad atsilyginimo klausimas yra susitarimo dalykas, nes kiekvienu konkrečiu atveju turimos ir reikalingos informacijos kiekis yra skirtingi. Kitaip sakant užsakymo kaina tiesiogiai priklausytų nuo pateiktos informacijos pilnumo, ieškomos informacijos senumo ir tiesioginių tyrimo išlaidų dydžio (kelionės, pašto, foto ir t.t.).

Šį laišką siunčiu visais man žinomais išėivijos organizacijų ir leidinių adresais. Prašau tarpininkauti informuojant tautiečius ir lietuvių kilmės užsieniečius apie galimybę surasti savo "šaknis" Lietuvoje. Pirmą užsakymą pasižadau įvykdyti nemokamai.

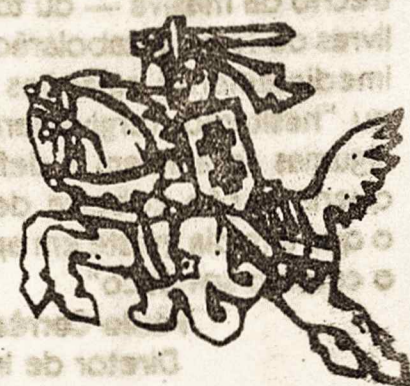
Su Pagarba

Algimantas Muzikevičius (Ph.D.)

Gera daryk visiems, o visus geresnius padarysi. Pasidares magnetu, kuris pritraukia geležį, žūrėk, kad tos galios niekad os nenustotumei.

T.G. Palau

KALBĖK LIETUVIŠKAI!



CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

KOVO 11-tosios MINĖJIMAS

Pirmosios Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo metinės Brazilijoje buvo atžymėtos Rio de Janeiro ir São Paulo kovo 10 dieną, sekmadienį.

Apie Rio įvykius pranešta kitoj vietoj.

São Paulo minėjimas vyko Vila Zelinoj, lietuvių šv. Juozapo bažnyčioj, pradeant 17 valandą. Jis buvo organizuotas brazilų TFP draugijos, kartu su parapijos klebonu kun. J. Šeškevičium ir lietuvių choru.

Religinis aktas buvo prarastas prieš išstatytą Švč. Sakramentą kaip padėka Dievui už atstatytą nepriklausomybę, atsisteisimas Viešpačiui už Jo išniekinimą Eucharistijoje persekiojimų metu, padėka taip pat broliams-sesėms Lietuvoj už nepalaužiamos tvirtybės pavyzdį kad ir paskutiniu metu, ir pavedant Augščiau-siojo globai tolimesnį nepriklausomybės įgyvendinimo vyksmą.

Pamaldas pravedė kun. Pr. Gavėnas.

Kalbant, su apmąstymu, Rožinio garbingąją dalį, "dvasiniai susijungus su lietuvių tauta", kiekvienoj paslapytavyje buvo primenamas ir lietuvių tikėjimo vienas ar kitas pasireiškimas.

Dalyvavo LK Bendruomenės choras,

Gazeta do Ipiranga

São Paulo, 28 de março de 1991

TFP: Lituânia livre!

Sr. redator:

O presidente do Conselho Nacional da TFP — Tradição, Família e Propriedade, professor Plínio Corrêa de Oliveira, enviou carta ao presidente Collor de Mello solicitando que o governo brasileiro reconheça o Estado da Lituânia independente. A missiva lembra que esse país, após meio século em que sofreu "fome, miséria e perseguições debaixo do tacão da bota soviética", viu "raiar o sol da independência, e, conseqüentemente, sentiu aberto diante de si o caminho de retorno à civilização e à prosperidade de outrora".

Mas Gorbachev, "frustrando as vãs esperanças que sua política da 'perestroika' fizera nascer no Ocidente" — acrescenta a mensagem — violou a soberania dessa nação báltica, que apenas acabava de renascer, sob o pretexto de que os filhos dela se recusavam a servir no exército, por eles considerado estrangeiro. Diante desse quadro — prossegue outro trecho da missiva — ou todas as "nações livres da Terra entabularão com a Lituânia imediatamente relações diplomáticas", ou "hesitarão, tergiversarão e, quiçá, só algumas se animem a defender essa pequena nação coberta de glória, contra o que a mídia insiste em apresentar como o colosso soviético".

Paulo Corrêa de Brito Filho
Diretor de Imprensa da TFP

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
ML prenumeratą?

Sio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAI

ALGIRDAS IR KAZYS BAUŽIAI

prisimindami tėvelių Anelės (2.3.'87) ir Juozo (4.4.'75)
BAUŽIŲ mirties metines.

Pagarbiai prisimename didžiai nusipelnusius mūsų kolonijos veikėjus Anelę ir Juozą Baužius.

Sūnums linkime geros sėkmės jų darbuose ir gausios Dievo palaimos.

Administracija



SVEIKINAME

ilgametę Brazilijos Lietuvių B-nės veikėją mokytoją **HALINĄ MOŠINSKIENĘ** sulaukusią garbingo 80-ojo Gimtadienio. Linkime ilgų ir darbinių Metų.

Jubiliatei — uoliai lietuviškos spaudos darbuotojai pagerbti **IŠLEIDŽIAME ŠĮ "MŪSŲ LIETUVOS" NUMERĮ.**

B. Lietuvių Bendruomenė

São Gregorio Magno choras ir orkestras "Santos Anjos". Ir daugybė žmonių — bažnyčia buvo permaža tokiai žmonių miniai sutalpinti.

Prieš pamaldas, minėjimą atidarė orkestras su "March for occasional oratory" (Haendell), "Fanfara para 4 trompetas e timpanos", himnu "À l'Étandart" choro su orkestru "Oratorio de Natal" giesme. Prieš išstatytą Švč. Sakramentą, po "O salutaris Hostia", po kiekvienos Rožinio paslapties pakaitomis buvo giedama lietuvių "Tegul būna garbinamas", "Garbinkim Švč. Sakramentą", "Prieš taip didį Sakramentą", o brazilų choro "Tenebrae factae sunt", "Aleph", "Pange lingua", "Benedictus Deus" ir vyko palaiminimas Švč. Sakramentu.

Dargi lietuviams giedant: "Marija, Marija", o paskui brazilams "Ave, gratia plena", buvo pagerbtas pasmilkymu Marijos atvaizdas. Galiausiai — bendras padėkos himnas "Te Deum".

Užbaigai orkestras sugrojo Popiežiaus ir Brazilijos himnus, ir — staigmena, — užtraukė ir Lietuvos Himną. Ir taip gražiai ir stipriai, kad, atrodo, net langai drebėjo. O užbaigus groti — žmonių plojimui nebuvo galo. Taip, kad orkestras buvo beveik priverstas pakartoti. Ir, tyliu grojant, lietuviai Tautos Himną giedojo, aišku, kiek susijaudinimas leido. Mat, daug kas negalėjo ašaras sulaikyti.

Šioj neeilinėj lietuvių šventėj dalyvavo pats TFP organizacijos įkūrėjas, dr. Plinio Correa de Oliveira, ir tolimas Brazilijos imperijos sosto įpėdinis, princas Dom Bertran de Orleans e Bragança.

BALANDŽIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

- 03 — Antanas Stonis
- 04 — Jadvyga Jakubaitis
- 06 — Elizabeth Bumbles Pinto Jr.
- 06 — Andrey Jakatanvisky
- 09 — Maria Kleiza Misevičius
- 11 — Janina Postatni
- 13 — Arlete Dilys Silickas
- 14 — Alberto Buono
- 14 — Monica Jonavičius Stasiulionis
- 15 — Alda Greičius Chorociejus
- 16 — Algirdas Butkevičius
- 19 — Juan Alejandro Dielinikaitis
- 20 — Alexandre Bumbliis
- 20 — Irena Saldys Bendžius
- 24 — Alana Trinkūnas Dzigan
- 25 — Katarina Birute Bagdžius
- 27 — Walter Postatni
- 28 — Antanas Verunas
- 28 — Helena Matuzonis Mendo

Sajungos - Aliança
Valdyba

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ,
tai išrašyti čekį Petras Rukšys vardu
ir pasiųsti paprastu paštu.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.